

## Bevezetés a számításelméletbe II.

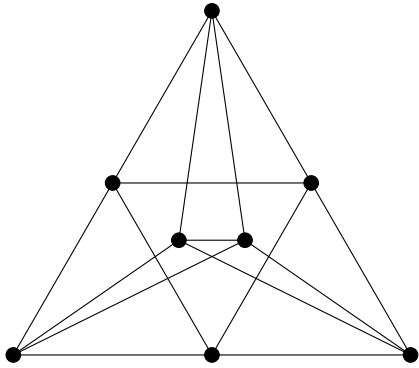
### Zárthelyi feladatok

2005. március 31.

1. Bizonyítsuk be, hogy ha egy páros gráfnak páratlan sok csúcsa van, akkor nincs benne Hamilton-kör!

2. Adjuk meg az összes olyan 100 csúcsú, egyszerű, összefüggő gráfot, amelyből bárhol hagyunk el egyetlen csúcsot (a rá illeszkedő élekkel együtt), a maradék gráfban van Euler-kör!

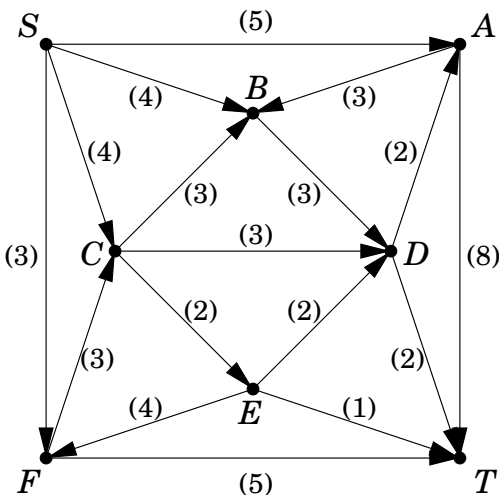
3. Határozzuk meg az ábrán látható  $G$  gráf kromatikus számát,  $\chi(G)$ -t!



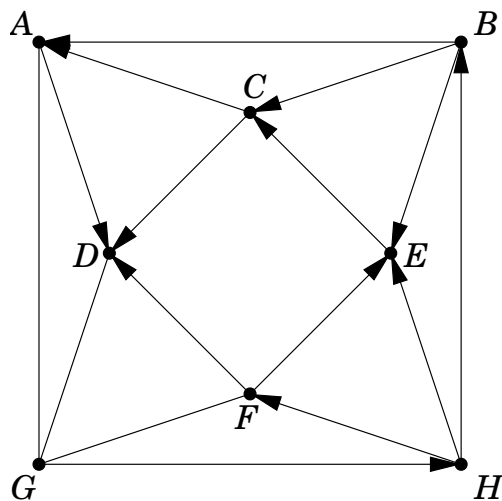
4. Legyen  $G_1$  az a gráf, amit egy szabályos 2005-szögből úgy nyerünk, hogy behúzzuk az összes (2002 darab) egy adott csúcsból induló átlóját. Legyen  $G_2$  az a gráf, amit egy szabályos 2005-szögből úgy nyerünk, hogy hozzáveszünk egy új csúcsot, amit a 2005-szög minden csúcsával összekötünk. Döntsük el a  $G_1$  és a  $G_2$  gráfról, hogy intervallumgráfok-e!

5. Mutassuk meg, hogy  $\chi_e(G) + \nu(G) \leq e + 1$  teljesül minden  $e$  élű  $G$  gráfra, ahol  $\chi_e(G)$  az élkromatikus számot,  $\nu(G)$  a gráfbeli független élek maximális számát jelöli.

6. Adjunk meg az alábbi hálózatban egy maximális folyamatot  $S$ -ből  $T$ -be és bizonyítsuk be róla, hogy maximális!



7. Az alábbi irányított gráfról tudjuk, hogy nincs benne irányított kör, ám a  $G - A$ ,  $G - D$  és  $G - F$  élek irányítását „elfelejtettük” berajzolni. Adjuk meg ezeknek az éleknek az irányítását és mutassuk meg, hogy a kapott gráf valóban nem tartalmaz irányított kört!



8. Legyen az  $n$  csúcsú  $G$  összefüggő gráfban  $F$  és  $T$  két feszítőfa. Bizonyítsuk be, hogy  $F$  élei megszámozhatók  $f_1$ -től  $f_{n-1}$ -ig és  $T$  élei is megszámozhatók  $t_1$ -től  $t_{n-1}$ -ig úgy, hogy minden  $1 \leq i \leq n - 1$  esetén  $(E(F) \setminus \{f_i\}) \cup \{t_i\}$  szintén egy  $G$ -beli feszítőfa élhalmaza legyen!

## Bevezetés a számításelméletbe II.

### Zárthelyi feladatok

2005. május 5.

1. Határozzuk meg az  $x$  kétjegyű egész számot, ha tudjuk, hogy  $34x + 5$  utolsó két számjegye, valamint  $17x + 10$  utolsó két számjegye megegyezik.

2. Határozzuk meg az összes olyan  $n$  egész számot, amelyre

$$5^n \equiv 3^n + 8 \pmod{26}$$

teljesül!

3. Tekintsük azt a számtani sorozatot, amelynek első tagja 32, differenciája 51. (A sorozat tagjai tehát: 32, 83, 134, ...) Milyen maradékot ad a sorozat első 32 tagjának szorzata 51-gyel osztva?

4. A  $H$  halmaz álljon a 900 összes pozitív osztójából. Értelmezzük  $H$ -n a  $*$  műveletet úgy, hogy  $a, b \in H$  esetén  $a * b$  meghatározásához először  $a$ -t és  $b$ -t (hagyományos értelemben) összeszorozzuk, majd az eredmény prímtényezős felbontásában minden prím kitevőjét helyettesítjük a 3-mal vett osztási maradékával. (Így például  $36 * 60 = 10$ .) Döntsük el, hogy  $H$  csoportot alkot-e a  $*$  műveletre nézve!

5. Létezik-e a pozitív valós számok szorzással vett csoportjának olyan részcsoportha, amely

a) izomorf a  $D_{10}$  diédercsoporttal;

b) izomorf a  $C_{10}$  ciklikus csoporttal (vagyis a 10 elemű ciklikus csoporttal);

c) izomorf az egész számok összeadással vett csoportjával?

6. Egy  $G$  csoport  $g$  elemére teljesül, hogy  $o(g) = o(g^k)$  (ahol  $o(g)$  a  $g$  elem rendjét jelöli és  $k$  pozitív egész). Mutassuk meg, hogy  $o(g)$  és  $k$  relatív prímek!

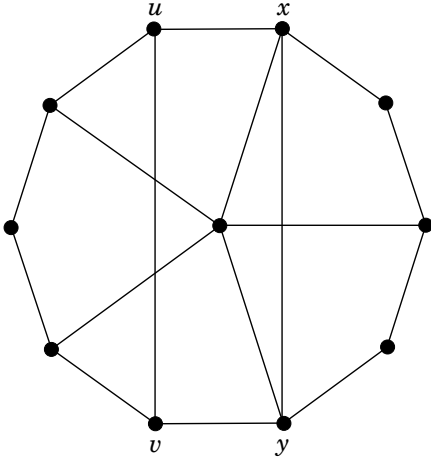
7. Egy kisváros úthálózatára teljesül, hogy bármely két utcát zárják le, továbbra is el lehet jutni bárhonnán bárhova. Bizonyítsuk be, hogy a főtérről a piactérre el lehet sétálni úgy, hogy közben minden utcán legföljebb egyszer megyünk végig és az út közben érintett utcák száma 3-mal osztva 0 vagy 1 maradékot ad!

8. A  $G$  egyszerű, összefüggő gráf szomszédossági mátrixát jelölje  $A$ . Mutassuk meg, hogy ha  $\Delta(G)$  sajátértéke  $A$ -nak, akkor  $G$ -ben minden pont foka  $\Delta(G)$ . ( $\Delta(G)$  a  $G$ -beli csúcsok maximális fokszámát jelöli.)

**Bevezetés a számításelméletbe II.**  
**Pótzárthelyi feladatok — 2005. május 9.**

1. a) Van-e az alábbi gráfban olyan Hamilton-kör, ami nem tartalmazza az  $\{u, v\}$  élt?

b) Van-e az alábbi gráfban olyan Hamilton-kör, ami nem tartalmazza az  $\{x, y\}$  élt?

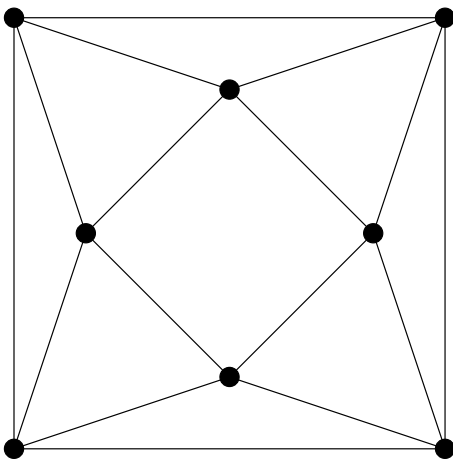


2. A tangótáncosok találkozóján 20 fiú és 20 lány vesz részt. Mindenki pontosan 12 embert ismer az ellenkező neműek közül (az ismeretségek kölcsönösek). A résztvevők a következőt játsszák: egy fiú kiválasztja egy lányismerősét és felkéri tangózni; az illető lány a tánc után kiválasztja egy másik fiúismerősét és felkéri tangózni, stb. A szabály tehát az, hogy akit legutóbb felkértek, az az ellenkező nemű ismerősei közül egy olyat kell felkérjen, akivel (ebben a játékban) még nem tangózott. (Akit felkérnek, az mindig el is fogadja a felkérést.) A társaság célja az, hogy végül mindenki elmondhassa magáról, hogy a játék során minden (ellenkező nemű) ismerősével pontosan egyszer tangózott. Mutassuk meg, hogy ez a cél megvalósítható!

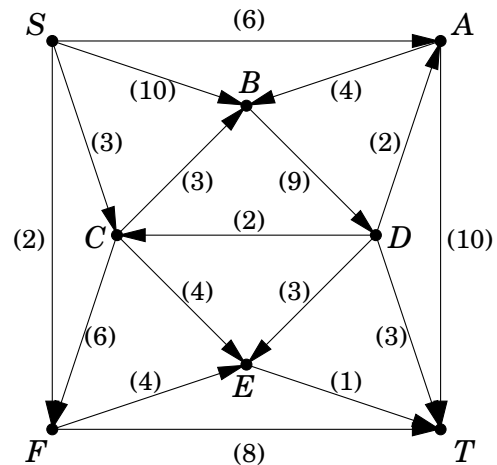
3. Mutassuk meg, hogy  $\nu(G) \geq \frac{e}{\Delta(G) + 1}$  teljesül minden  $e$  élű  $G$  egyszerű gráfra, ahol  $\nu(G)$  független élek maximális számát,  $\Delta(G)$  pedig a  $G$ -beli maximális fokszámot jelöli.

4. Legyen  $G$  olyan gráf, amelyben bizonyos élek irányítottak, mások irányítatlanok. Tegyük fel, hogy  $G$ -ben nincs csupa irányított élből álló irányított kör. Bizonyítsuk be, hogy ekkor  $G$  irányítatlan élei megirányíthatók úgy, hogy a kapott irányított gráfban továbbra sincs irányított kör!

5. Határozzuk meg az ábrán látható  $G$  gráf kromatikus számát,  $\chi(G)$ -t!



6. Adjunk meg az alábbi hálózatban egy maximális folyamatot  $S$ -ből  $T$ -be és bizonyítsuk be róla, hogy maximális!



7. A  $G(A, B; E)$  páros gráfban minden  $u \in A$  és  $v \in B$  csúcsokra  $d(u) \geq d(v)$  teljesül. Bizonyítsuk be, hogy  $G$ -ben létezik  $A$ -t lefedő párosítás! ( $d(x)$  az  $x$  pont fokát jelöli.)

8. A  $G$  gráf csúcsai legyenek a síknak azok a pontjai, amelyeknek mindkét koordinátája 1 és 100 közötti egész szám és a második koordinátájuk nagyobb az elsőnél. (Ugyanez képletben:  $V(G) = \{(x, y) : 1 \leq x < y \leq 100\}$ .) Az  $(x_1, y_1)$  csúcsot akkor kössük össze a tőle különböző  $(x_2, y_2)$  csúccsal, ha  $y_1 \geq x_2$  és  $y_2 \geq x_1$ . Mutassuk meg, hogy  $G$  perfekta!

## Bevezetés a számításelméletbe II.

### Pótzárthelyi feladatok

2005. május 19.

1. Határozzuk meg az összes olyan  $n$  egész számot, amelyre  $23n + 1$  osztható 117-tel!

2. Határozzuk meg a

$$51^{49^{48}}$$

szám utolsó két számjegyét (a tizes számrendszerben)!

3. Egy  $n$  pozitív egész számot akkor nevezünk *tökéletesnek*, ha megegyezik az önmagánál kisebb, pozitív osztóinak összegével. (Így például  $6 = 1+2+3$  tökéletes szám.) Bizonyítsuk be, hogy ha egy  $p$  prímszámra  $2^p - 1$  is prímszám, akkor a  $2^{p-1} \cdot (2^p - 1)$  szám tökéletes!

4. A  $H$  halmaz elemei legyenek a 3-mal osztva 1 maradékot adó egész számok. (Azaz:  $H = \{3n + 1 : n \in \mathbb{Z}\}$ .) Értelmezzük  $H$ -n a  $*$  műveletet a következőképpen:

$$a * b = a + b + 2.$$

(A  $+$  jel a szokásos összeadást jelöli.) Mutassuk meg, hogy  $*$  valóban művelet  $H$ -n és döntsük el, hogy  $H$  csoportot alkot-e  $*$ -ra nézve!

5. Legyen  $G$  csoport és legyen  $H_G = \{g^2 : g \in G\}$  (vagyis  $H_G$  a  $G$  elemeinek négyzeteiből áll). Döntsük el, hogy az alábbi állítások igazak-e:

a) Ha  $G$  (tetszőleges) Abel-csoport, akkor  $H_G$  részcsoport  $G$ -ben.

b) Ha egy (tetszőleges)  $G$  csoportban  $H_G$  részcsoport, akkor  $G$  Abel-csoport.

6. Legyen  $G_1 = (\mathbb{Q}, +)$  a racionális számok halmazán a (szokásos) összeadással vett csoport és legyen  $G_2 = (\mathbb{Q}^+, \cdot)$  a pozitív racionális számok halmazán a (szokásos) szorzással vett csoport. Döntsük el, hogy  $G_1$  izomorf-e  $G_2$ -vel!

7. Jelölje  $G$  azt a gráfot, amelyet egy 100 csúcsú teljes gráfból úgy kapunk, hogy elhagyjuk egy teljes párosításának az éleit. Határozzuk meg azt a legnagyobb  $k$  számot, amelyre teljesül, hogy a  $G$  gráf  $k$ -szorosán összefüggő!

8. A  $G$  egyszerű, páros gráf szomszédossági mátrixát jelölje  $A$ . Mutassuk meg, hogy ha egy  $\lambda$  szám sajátértéke  $A$ -nak, akkor  $-\lambda$  is sajátértéke  $A$ -nak!